

MAGNUM IN PARVO. Aforystyka w ujęciu literaturoznawczym, językoznawczym i kulturowym / MAGNUM IN PARVO. Aphoristik in den Literatur-, Sprach- und Kulturwissenschaften

Humboldt-Kolleg / Międzynarodowa Konferencja organizowana przez Societas Humboldtiana Polonorum (Oddział Wrocławski) i Instytut Filologii Germańskiej UWr

24-25.10.2025 Wrocław (Polska)

Miejsce: Uniwersytet Wrocławski, Instytut Filologii Germańskiej, pl. Nankiera 15b, biblioteka (s. 208) oraz Klub Muzyki i Literatury , Wrocław, pl. Kościuszki 10

24.10.2025 Piątek

Session 1

9.00 Przywitanie uczestników konferencji przez prof. Tomasza Matyszkę, dyrektora IFG

9.10-10.00 Wykład inauguracyjny konferencji

Prof. James Geary (Harvard University, USA): „A Defense of Aphorisms“

10.00-10:30

Andrzej Majewski (Wrocław, Polska): Wprowadzenie do prezentowanych cennych starodruków. „Rozmyślania“ Marka Aureliusza (Wenecja 1543), „Aforyzmy“ Hipokratesa (Amsterdam 1685)

11.00-11.40 Koncert w sąsiadującym z Instytutem kościele Św. Wincentego

11.40-12.00 Przerwa kawowa

Session 2

12.10-12.40

Prof. Rainer Adolphi (Technische Universität Berlin, Niemcy): „Die Zeit des Aphorismus. Eine Textform in Zeiten der Krise“ (Czas aforyzmu. Forma tekstowa doby kryzysu)

12.40-13.00

Prof. Tomasz Matyszek (Uniwersytet Wrocławski, Polska): „Aforystyczne definicje Franza Kafki”

13.00-13.20

Prof. Anna Małgorzewicz (Uniwersytet Wrocławski, Polska): „Aphorismen in der transzendentalen Dimension der Übersetzungskommunikation” (Aforyzmy w transcendentálním wymiarze komunikacji przekładu)

13.20-13.40

Dr hab. Jacek Grębowiec (Uniwersytet Wrocławski, Polska): „Krótkie formy w europejskiej przestrzeni miejskiej okiem lingwisty, podróżnika i flâneura"

13.40-14.30 Przerwa obiadowa

Session 3

14.30-15.00

Dr Natalia Żarska (Uniwersytet Wrocławski, Polska): „Romantische Enzyklopädistik und neue Mythologie im Medium des Fragmentes von Novalis" (Romantyczna encyklopedystyka i nowa mitologia w medium fragmentu Novalisa)

15.00-15.20

Prof. Maria Endreva, „Roman, Aphorismus und Fragment im theoretischen Denken der deutschen Romantik am Beispiel von Friedrich Schlegel ” (Powieść, aforyzm i fragment w teoretycznym myśleniu niemieckiego romantyzmu na przykładzie Fryderyka Schlegla), Uniwersytet Sofia, Bułgaria

15.20-15.40

Prof. Maria Tarnogórska (Uniwersytet Wrocławski, Polska): „Druga ręka Szymborskiej, czyli aforyzm w twórczości ludycznej”

15.40-16.00

Urszula Zybura (Kalisz, Polska): „Aforystyka aforystek. Czy aforyzm ma duszę kobiety?”

16.00-16.30 Przerwa kawowa

Session 4

16.30-16.50

Prof. Ewa Matkowska (Uniwersytet Wrocławski, Polska): „Ekphrasis als Träger ästhetischer Inhalte am Ende des 20. Jahrhunderts“, (Ekfrazja jako nośnik wartości estetycznych pod koniec XX wieku)

16.50-17.10

Dr Krzysztof Bilica (Warszawa, Polska): „Art-chain (łańcuch sztuk) – idea i przykłady. Prezentacja artczejnu nadbudowywanego na aforyzmach”

17.10-17.30

Fabrizio Caramagna (Turyn, Włochy): „Relazione tra aforisma e poesia“

17.30-17.50

Utz Rachowski (Berlin/Reichenbach im Vogtland, Niemcy): „Fasse Dich kurz, denn das Leben ist es. Kurze literarische Formen“ (Powiedz to krótko, bo życie takie jest. Krótkie formy literackie)

19.00 Conference dinner

25.10.2025 (sobota)

Session 5

9.00-9.20

Wojciech Wiercioch (Kraków, Polska): „Aforyści i antologisci, autopromocja i promocja oraz recepcja małych form literackich“

9.20-9.40

Prof. Wojciech Kunicki (Uniwersytet Wrocławski, Polska): „Antoine de Rivarol und seine Rezeption bei Ernst Jünger, Carl Schmitt und Carl Eugen Gass“ (Antoine de Rivarol i jego recepcja u Ernsta Jüngera, Carla Schmitta i Carla Eugena Gassa)

9.40-10.00

Prof. Dorota Heck (Uniwersytet Wrocławski, Polska): „Aforyzmy ukryte w esejach krytycznych i filozoficznych. Studium przypadków Andrzeja Kijowskiego i Leszka Kołakowskiego”

10.00-10.20

Valeriu Butulescu (Petroșani, Rumunia): „Aforyzm – teraźniejszość i przyszłość”

10.20-10.50 Przerwa kawowa

Session 6

10.50-11.10

Prof. Monika Tokarzewska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń, Polska): „Literarisches Zitat, Motto und aphoristische Formulierungen als Stilelemente bei Hannah Arendt" (Cytat literacki, motto i aforystyczne sformułowania jako elementy stylu Hannah Arendt)

11.10-11.30

Prof. Paweł Bąk (Uniwersytet Rzeszowski, Polska): „Kürze und Prägnanz des Aphorismus aus linguistischer und translatorischer Sicht“ (Zwięzłość i precyzja aforyzmu z perspektywy lingwistycznej i translatorycznej)

11.30-11.50

Prof. Janne Tompuri (Uniwersytet Helsinki, Finlandia): „How are aphorisms related to the truth?”

11.50-12.10

Marina Aristo Markovic (Niš, Serbia): „Aphorism as a Literary Form — From Ancient Wisdom to Digital Rebellion“

12.10-13.00 Przerwa obiadowa

Session 7

13.00-13.20

Stefan Markovski (Skopje, Macedonia Północna): „Rola języka i retoryki w percepcji i modelowaniu zachowań”

13.20-13.40

Dr Marcin Miodek (Uniwersytet Wrocławski, Polska): „Krótkie formy literackie w propagandzie lat 40. XX w. na łamach prasy dolnośląskiej”

13.40-14.00

Dr Krzysztof Źarski (Uniwersytet Wrocławski, Polska): „Das Fragmentarische im Werk von Zygmunt Łempicki als Schaffensprinzip in der Tradition der Romantik" (Fragmentaryczność w dziele Zygmunta Łempickiego w tradycji romantyzmu)

14.00-14.20

Dr Ewa Wojno-Owczarska (Uniwersytet Warszawski, Polska, Sekretarz Generalna Societas Humboldtiana Polonorum): „Die Förderprogramme der Alexander von Humboldt-Stiftung“ (Programy stypendialne Fundacji im. Aleksandra von Humboldta)

Session 8

Referaty młodych badaczy

Moderowanie - dr Ewa Wojno-Owczarska (Uniwersytet Warszawski)

14.30-14.45

Katarzyna Luba (Uniwersytet Wrocławski, Polska): „Wisdom Across Cultures: A Comparative Study of English and Hindi Aphorisms”

14.45-15.00

Mateusz Kossakowski (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn, Polska): „Five cents, please: aforyzm jako ekonomiczny akt mowy i parodia kapitalistycznej racjonalności w *Fistaszkach* Charlesa M. Schulza”

15.00-15.15

Natalia Kozłowska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn): „Czy Leopold Staff był aforystą?”

15.15-15.30

Marcin Janiskiewicz (Uniwersytet Wrocławski, Polska): „Wymiar aforystyczny piosenek Andrzeja Garczarka”

15.30-15.45

Frederick Abrams: „How aphorisms of the counterculture era of the late 1960s and ‘70s music influenced Abrams’ own creative expression and his life, which first led him by invitation to Poland at the moment of its liberation in 1989”, Los Angeles, USA

15.45-16.00

George Murray: „Aphorisms as Poetic Essence ", St. John’s, Kanada

16.00-16:15

Jakub Horbacz (Uniwersytet Wrocławski, Polska): „Zbigniew Herbert i aforystyczna tradycja w kontekście sentencji śródziemnomorskich”

16.15-16:30

Julianna Redlich (Uniwersytet Wrocławski, Polska): „Dichtung und Aphoristik. Goethes *West-östlicher Divan*" (Poezja i aforystyka. *Dywan Zachodu i Wschodu* Goethego)

16.30-16:45

Natalia Sauer (Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu, Polska): „Aforyzmy i sentencje we współczesnej literaturze medycznej”

Sesja 9

16.45-17:00 Yahia Lababidi (Kair, Egipt): „Mystical Literature as Soul Food“

17.00-18.00 Przerwa kawowa w Kawiarni Kwiaty Kawy i Inne, pl. Kościuszki 12

18.00 Wieczór aforystyczny w Klubie Muzyki i Literatury, Wrocław, pl. Kościuszki 10

Yarona Caspi (Tel-Awiw, Izrael), „Wisdom Literature in the Tradition of Israel“ oraz mini recital

Rozstrzygnięcie konkursu literackiego na limeryk, jury: prof. Jan Miodek, Urszula Zybura, Andrzej Majewski

Wernisaż Barbary John „dywan wschodów i zachodów”

Komitet organizacyjny:

Andrzej Majewski, pisarz-aforysta (przewodniczący)

Prof. Ewa Matkowska (kierownik naukowy kolegu i konferencji)

Prof. Mirosław Miller (SHP, Zarząd Główny)

Dr Marcin Miodek (sekretarz kolegu i konferencji)

Prof. Wojciech Kunicki (przewodniczący komitetu naukowego)

Moderowanie: prof. Ewa Matkowska, prof. Mirosław Miller, dr hab. Dagmara Gruszecka, Stephanie Bessner M. A. (Stuttgart), dr Marcin Miodek, dr Ewa Wojno-Owczarska